

МІСЦЕ СТРІТ-АРТУ В УРБАНІСТИЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЛУЦЬКА

Куцик Ю. Ю.

*студентка I курсу магістратури факультету укультури і мистецтва
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Сучасне місто – це не лише будинки, дороги та інфраструктура. Це також простір культури, самовираження та комунікації між людьми. Одним із найяскравіших проявів сучасної міської культури є стріт-арт. У різних містах світу вуличне мистецтво давно перестало сприйматися лише як графіті чи вандалізм. Сьогодні воно стало важливою частиною урбаністичного середовища, здатною формувати атмосферу міста, привертати увагу до соціальних проблем і створювати нову культурну ідентичність. Луцьк також поступово стає містом, у якому стріт-арт займає помітне місце.

Стріт-арт – це форма мистецтва, що існує у відкритому міському просторі. До нього належать мурали, графіті, трафаретні малюнки, інсталяції та інші художні об'єкти, розміщені на вулицях, фасадах будівель або в громадських місцях. Головною особливістю такого мистецтва є його доступність для всіх мешканців міста. Людині не потрібно відвідувати музей чи галерею, щоб побачити художній твір, адже він стає частиною повсякденного життя [2, с. 238].

Для Луцька стріт-арт є відносно новим, але дуже перспективним явищем. Місто має багату історію, старовинну архітектуру та власну культурну атмосферу. Саме тому сучасне вуличне мистецтво тут виконує особливу роль – воно поєднує минуле та сучасність. Багато муралів і графічних робіт у Луцьку створюються не просто для декору, а для передачі певної ідеї чи емоції. Вони можуть розповідати про історію міста, українську культуру, війну, свободу або людські цінності.

Особливу роль у розвитку стріт-арту Луцька відіграв фестиваль «Lutsk WallKing». Саме завдяки цьому фестивалю в місті з'явилося багато нових художніх робіт, які стали справжніми символами сучасного Луцька. Організатори фестивалю прагнули не лише прикрасити міський простір, а й популяризувати стріт-арт як повноцінне мистецтво та сформувати креативне урбаністичне середовище [4].

Одним із найвідоміших луцьких муралів є робота «Рівновага», створена художником Сергієм Радкевичем на вулиці Шопена. Цей мурал вирізняється глибоким символізмом та філософським змістом. У ньому зашифровані елементи, що пов'язані з архітектурою та

атмосферою навколишнього простору. Робота закликає людину до внутрішньої гармонії та спокою.

Ще одним цікавим прикладом є мурал «Квантовий стрибок», створений командою Kickit Art Studio на проспекті Волі. Ця робота привертає увагу яскравими кольорами, динамічною композицією та сучасною стилістикою. Мурал символізує зміни, розвиток і рух вперед, що добре відображає ідею сучасного урбаністичного середовища.

Також у Луцьку відомий мурал «Споглядання», який створив художник Тарас Довгалюк на вулиці Винниченка. Ця робота має більш емоційний та атмосферний характер. Її головна особливість полягає у здатності викликати в людей роздуми та емоції. Особливо оригінальним став мурал на вулиці Романюка, де художники Андрій Присяжнюк та Sogozo зобразили персонажів, які ніби намагаються «захопити» Замок Любарта. У цій роботі поєднано гумор, сучасний стиль і символіку Луцька. Замок виступає як головний символ міста та центральний образ композиції [2, с. 240].

Ці мурали не лише прикрашають місто, а й роблять Луцьк більш впізнаваним для туристів. Вони створюють нові культурні локації, де люди фотографуються, проводять час і знайомляться з сучасним мистецтвом. Крім того, стріт-арт допомагає змінити ставлення суспільства до міського простору. Сірі стіни перетворюються на мистецькі об'єкти, а саме місто стає більш живим і сучасним.

Крім естетичної функції, стріт-арт у Луцьку виконує й соціальну роль. Через мистецтво художники часто висловлюють реакцію на важливі події в суспільстві. Особливо це стало помітно після початку повномасштабної війни в Україні. На вулицях українських міст, зокрема і Луцька, почали з'являтися патріотичні мурали, символічні зображення та роботи, присвячені військовим, волонтерам і боротьбі за незалежність, зокрема мурал на честь бійців «Вовків Да Вінчі» (проспект Волі, 20), завершений у червні 2025 року, який вшановує загиблих воїнів Михайла Сакіра, Володимира Кота та Родіона Савчука; мурал «Військовополоненим» у Центральному парку імені Лесі Українки, створений місцевим художником Андрієм Горбалем, що привертає увагу до долі полонених; а також мурал, присвячений воїну Олександру «Капі» Ющенку. Таке мистецтво не лише прикрашає місто, а й підтримує моральний дух людей, допомагає відчувати єдність та спільну відповідальність за майбутнє країни [4].

Важливо й те, що стріт-арт сприяє розвитку локальної культури та творчої спільноти. У Луцьку поступово формується середовище молодих художників, дизайнерів і митців, які прагнуть реалізувати себе саме через вуличне мистецтво. Це створює можливості для проведення фестивалів, культурних акцій і співпраці між митцями та міською владою. Таким чином стріт-арт стає не лише мистецтвом, а й інструментом розвитку міста.

Отже, стріт-арт займає важливе місце в урбаністичному середовищі Луцька. Він робить місто більш сучасним, емоційним і культурно насиченим. Завдяки унікальним муралам Луцьк поєднує історичну атмосферу з сучасною культурою та створює власний впізнаваний стиль. Стріт-арт у Луцьку – це не просто малюнки на стінах, а форма діалогу між містом, митцями та людьми. Саме тому, його розвиток є важливою частиною формування сучасного архітектурного вигляду міста.

Література:

1. Берлач О. П. До питання аналізу діяльності народних зодчих та малярів Волині доби бароко. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпро : Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державної академії будівництва та архітектури». 2020. № 2 (263–264). С. 37–47.
2. Берлач, О., Прокопович, Т. Стріт-арт як нова художня практика в архітектурному середовищі Луцька. *Fine Art and Culture Studies*. 2025. 1. С. 240–243, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-35>
3. Волинські новини. Про тих, хто бачив війну зблизька: у Луцьку з'явився мурал, присвячений військовополоненим. URL: <https://www.volynnews.com/news/all/pro-tykh-khto-bachyv-viynu-zblyzka-u-lutsku-ziavyvsia-mural-prysviachenyu-viyskovopolonenym/> (дата звернення: 12.05.2026).
4. У Луцьку намалювали мурал на честь воїна Олександра «Капи» Ющенка. URL: <https://www.volynpost.com/news/251656-u-lucku-namalyuvaly-mural-na-chest-voina-oleksandra-kapy-yuschenka> (дата звернення: 11.05.2026).
5. У центрі Луцька створюють мурал на честь полеглих воїнів батальйону «Вовки Да Вінчі». URL: <https://misto.media/news/hromadski-initsiatyvy/2238-u-tsentri-lutska-stvoriuiut-mural-na-chest-polehlykh-voyniv-batalyonu-vovky-da-vinchi> (дата звернення: 10.05.2026).